

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Middelaarsverschijning

“en is van Simon gezien.

Lukas 24: 34b.

“En is van Simon gezien”, het zijn maar vijf woorden. Maar die vijf woorden zijn een prediking van 's Heeren trouw tegenover Petrus' ontrouw. Deze woorden laten ons zien wie Simon is, maar ook Wie Christus is. De ontmoeting tussen de opgestane Jezus en Petrus op de Paasmorgen laat ons zien hoe de Heere handelt met Zijn volk. En dan zien we hoe onverbreekbaar de band is van Gods kant, hoe dat volk de band doorsnijdt maar ook hoe de Heere die band gaat herstellen. En de herstelling van die band in het leven van Petrus noemt Petrus zelf later in zijn brief „wedergeboren tot een levende hoop door de opstanding van Jezus Christus uit de doden”.

Een onverbreekbare band.

De band tussen Christus en Zijn Kerk is onverbreekbaar. Wat God begint, dat laat Hij nooit meer los. De Heere kan niet van Zijn eigen werk af. Daar is Petrus een duidelijk voorbeeld van. We lezen in Joh 1 : 43 van de roeping van Petrus door de Heere Jezus. “Gij zijt Simon... gij zult genaamd worden Cefas; hetwelk is overgezet Petrus”. De Heere wist wie hij riep en afzonderde tot het ambt. Petrus komt dan op een driejarige leerschool. En dan komt openbaar wie Simon is en wie Petrus is. Na de bekering wordt de mens een twee-mens. Simon, dat is de oude mens. Vurig, voortvarend, strijdend, vol zelfvertrouwen, maar met weinig

zelfkennis en onnadenkend, tot hinken en zinken geneigd. Zulke mensen zijn toch onbruikbaar, maar de Heere weet er wel raad mee! Petrus, dat is de nieuwe mens. De Heere noemt Simon al direct zo. De Heere wist waartoe Hij Petrus zou gaan gebruiken in Zijn koninkrijk. Uit Petrus' mond horen we de kostelijke belijdenis “Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God”. De Heere weet echter ook wie Simon is. Simon wil in zijn dwaasheid zijn Meester afhouden van de kruisweg. Hij denkt ook dat hij niet aan zijn Meester geërgerd zal worden. De Heere weet wel beter. De Heere weet ook dat juist Simon Hem zal verloochenen. “Maar ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude”. Petrus ligt verklaard in de voorbede van Christus. En als Petrus zijn Meester verloochent, ziet Hij Petrus aan. Hij laat Petrus niet los. En nu lezen we in onze tekst dat Hij op de Paasmorgen Petrus opzoekt. Vanuit Christus is de band onverbreekbaar, maar in het leven van Petrus ging er een weg aan vooraf, die leidde tot in de dood van Christus voordat het ook aan zijn kant vast lag. Door de dood heen kreeg Petrus de Heere terug, in de weg dat het Pasen werd.

Een doorgesneden band.

Van Gods kant is de band onverbreekbaar, maar Petrus heeft door eigen schuld de band doorgesneden. In de nacht van donderdag op vrijdag is dat gebeurd, toen hij zijn

Meester tot driemaal toe verloochende. Hij vervloekte zichzelf. Hij wenste dat de hel zijn plaats zou zijn, als hij Hem kende. In de drie dagen die dan volgen, heeft Petrus ingeleefd wat de hel is. Aan zijn kant de band doorgesneden. Aanvallen van binnen: je hebt nooit genade gekend, een ware discipel doet dit niet. Beangst en benauwd, verscheurd van smart, gedrukt door schuld, gezondigd tegen de liefde, veroordeeld in zijn geweten. Zie, zo heeft Petrus over de aarde gelopen. En nu was Jezus gestorven en dat betekent dat het verloren is, voor altijd. Petrus heeft zijn naam toen doorgeschrapt. En daar waren ook de aanvallen van buiten, van de satan: “Petrus, jij behoort toch bij mij, dat heb je toch zelf gezegd. Petrus, jouw plaats is naast die van Judas”. En in al die aanvallen kon Petrus alleen maar toestemmen. Een doorgesneden band, want Petrus heeft zich gesloten buiten Gods gemeenschap, door eigen schuld. Zichzelf buitengesloten, maar eeuwig wonder, besloten in de voorbede van Christus. En daarom greep Petrus niet naar de strop, maar hij vond de plaats des berouws, in de

Inhoud

Meditatie:	
Middelaarsverschijning	1
Lezen in de Christenreis (11) . . .	2
Opvoeden in een digitale wereld (2)	3
De nood is groot	4
Van Overzee:	
Die zich aangordt	6
Isaac da Costa (5)	7
Kerknieuws	8
Berichten	8
Predikbeurten	10

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:
ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abbonementsgelden: 64327.

Alle advertenties aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Friso Hof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abbonementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

eenzaamheid. Op die plaats heeft Petrus zich als de onwaardigste, meest schuldige en ontrouwe leren kennen. Daar heeft hij ingeblikt in de diepte van zijn zonde en daar was geen Middelaar. Hij zichzelf erbuiten gezet en de breuk nooit meer geheeld van zijn kant. Wat een smart, en toch kon hij één ding niet vergeten, dat waren die ogen van zijn Meester. Hier heeft hij geweend, tranen des berouws. Alleen een wonder zou nog verandering kunnen brengen. Dan moest zijn Meester hem verschijnen, maar Die was gestorven.

Een herstelde band.

Petrus moest de hel inleven. Maar in Zijn lijden is de Heere Jezus, ook voor de zonde van Petrus, nederge daald ter helle. Christus is dieper gezonken dan Petrus is gevallen. En in Zijn dood heeft Hij ook voor Petrus' zonde verzoening gevonden. Dat is al gebeurd op Goede Vrijdag, maar Petrus mist er de bate van. En nu is het Pasen geworden, Christus verrijst uit het graf en verlangt om Petrus te doen delen in Zijn verdienste. Hij haast Zich om Petrus te doen delen in Zijn opstandingskracht. De Heere kon niet tot de avond wachten om Zijn verloren schaap op te zoeken. De Heere rekent zo anders dan wij, mensen. Jezus is daar het eerst

waar een zondaar de plaats des berouws vindt en zichzelf leert kennen als het meest onwaardig. Van de ontmoeting tussen Jezus en Petrus wordt ons in de Schrift niets vermeld. Dat is te teer en te persoonlijk. Daar is onder vier ogen alles gezegd wat gezegd moest worden. Petrus krijgt uit de dood zijn Meester terug en Hij brengt Zijn offer mee tot verzoening van de zonde van Petrus. Daar is waar geworden: „de schuld Uws volks hebt G' uit Uw boek gedaan”. Dat is de vrucht van Pasen. En toen lagen de zaken ook aan Petrus' kant vast.

Is het al eens zo Pasen geworden in uw leven? Dan wordt het leven ontvangen vanuit de dood, maar dan moet ik eerst een verlorene worden. Petrus, een boetvaardige zondaar, *bij zulken wil de Levensvorst verschijnen*. Vanaf nu mag Petrus gaan roemen in vrije genade en staan als een rotsman, niet in eigen kracht maar in de kracht van Hem Die dood geweest is, maar leeft tot in alle eeuwigheid. “En is van Simon gezien”, het is opgeschreven tot lering en vermaning, maar ook tot troost en bemoediging. God zorgt ervoor dat Hij aan Zijn eer komt, ook in het leven van een Petrus' volk.

Rijssen,

ds. A. Schreuder.

Lezen in de Christenreis

(11)

In de Stad IJdelheid

De weg van de pelgrims loopt door de stad *IJdelheid*. Daar wordt het hele jaar door kermis gehouden, de “ijdelheidskermis”. De inwoners van de stad zijn dan ook lichter dan ijdelheid. Zo karakteriseert Bunyan de wereld en de wereldse mens. De mens van deze wereld gaat immers op in alles wat van deze aarde is. De kanttekening bij Prediker 1 zegt daarvan: ‘Salomo geeft hiermee te kennen dat alle aardse dingen ons niet kunnen helpen om tot de ware gelukzaligheid te komen’. Het is een van de sluwste listen van de overste der duivelen om de mens vol te propen met aards-tijdelijke dingen. Daarom hebben Beëlzebul, Apollyon en Legio al vanaf het eerste begin dat

er pelgrims de reis naar Sion hebben aangevangen, in de stad IJdelheid een kermis opgericht. Juist omdat zij zagen dat de weg van de pelgrims door deze stad loopt. Gods kinderen moeten immers ook door de wereld. Als wij dan verder lezen hoe Bunyan beschrijft wat in die stad te koop is en waarmee de mensen beziggehouden worden, is het duidelijk dat Gods Woord de wereld als een van de vijanden van Gods kinderen aanmerkt. ‘Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is; zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders in niet in hem. Want al wat in de wereld is, namelijk de begeerlijkheid des vleses en de begeerlijkheid der ogen en de grootsheid des levens, is niet uit den Vader, maar is uit de wereld’ (1 Joh. 2:15,16). Lees maar

eens wat Bunyan zoal opsomt: opgaan in koophandel, het jagen naar eer, aanzien, titels. Men wordt er bezig gehouden met allerlei spelen. Plezier en vermaak lokt er duizenden. Misdaden zijn aan de orde van de dag. En men vindt dit alles in alle straten (waarmee alle landen worden bedoeld: de Britse straat, de Franse straat, de Italiaanse straat en zeker niet te vergeten de Hollandse straat). Terecht staat in een van de kanttekeningen: dit is de wereld in gala tenue. Al dit aardse schittert in de ogen van de wereldlingen. En Gods kinderen komen er niet ongeschonden door! De Vorst der vorsten is ook door deze stad gegaan. Beëzebul heeft Hem alle straten getoond en heeft Hem uitgenodigd van de ijdelheden te kopen. Ja, hij heeft Hem zelfs aangeboden overste van de stad te worden, als Hij de duivel slechts goddelijke eer wilde bewijzen. Maar Christus wees dat met verontwaardiging af. (Hier doelt Bunyan vanzelf op de verzoeking in de woestijn). Als Christen en Getrouwe door de stad lopen en geen belangstelling tonen voor de verschillende artikelen die op de kermis verhandeld worden, ontstaat er een volksoploop. Eerst staart men de twee pelgrims aan, omdat zij heel anders gekleed zijn dan de mensen in de stad. Ook horen zij dat die pelgrims een andere taal spreken: de tale Kanaäns. Spottend roept men dat deze twee vreemdelingen krankzinnig zijn. Anderen denken dat zij "van een andere planeet komen". Houdt men hun de waren voor die in de kraampjes verkocht worden, dan stoppen de pelgrims de vingers in de oren, kijken omhoog en roepen uit: 'Wij kopen de waarheid'. Tevens zuchten zij: 'Wend, wend mijn oog van d' ijdelheden af'.

Zou er in principe iets veranderd zijn in de houding van de wereld tegenover ware christenen? Wij zien zelfs in onze dagen een verharding in deze verhouding: de vijandschap neemt toe. Zelfs als men nog uitwendig wil wandelen naar de regel van Gods Woord, wordt men al voor achterlijk versleten. Voor allen die de waarheid liefhebben, komt er steeds minder levensruimte. Tolerantie is de leuze van onze tijd: laat ieder zijn eigen opvattingen behouden. Erg genoeg vinden wij dit "individualisme" zelfs in eigen gelederen. En wie van de gemiddelde kerkganger verstaat nog

de "tale Kanaäns"? We kunnen gerust bang zijn dat de vijandschap op den duur uitloopt op geweld. Als Bunyan verder beschrijft hoe de twee pelgrims door de bewoners van IJdelheid behandeld worden, verhaalt hij daarmee een stukje geschiedenis uit zijn dagen. Allerlei gewelddadigheden waren het deel van hen die zich bij diegenen voegden die zich afscheidden van de staatskerk. Zelfs rookten hier en daar de brandstapels. Als we lezen welke namen Bunyan geeft aan de rechter en aan de leden van de jury die een eensluidend vonnis moesten uitspreken over zulke "afvalligen", dan klinkt daarin de vreselijke haat door die men jegens zulke mensen koesterde. De rechter die straks Getrouwe ter dood veroordeelt, noemt Bunyan "Haat-

het-Goede". Enkele namen van de juryleden: de heer Blindeman, de heer Boosaardigheid, de heer Vijandschap, de heer Onverzoenlijk, enz. En waarom wordt Getrouwe ter dood veroordeeld? Omdat zulke mensen als hij de wereld in beroering brengen. Zij zijn de spelbrekers van de wereldling. Zo zie je maar, dat er hierin niets veranderd is. Zijn er thans ook geen voortekenen van vervolgingen? Wij zullen niet het hele proces tegen Getrouwe behandelen. Het gaat om de onderliggende motieven, die wij hierboven beschreven hebben. Ieder kan voor zichzelf het verloop van het proces in de Christenreis lezen.

Scherpenzeel

J. de Jager

Opvoeden in een digitale wereld

Een snel veranderende wereld

(2)

De vorige maal zijn we deze artikelen-serie over Moderne Media begonnen met een algemene schets: met wat voor vragen hebben wij te maken als het gaat om het gebruik van de computer en zijn mogelijkheden? Voordat we ingaan op concrete vragen en aandachtspunten richten we onze blik in dit artikel eerst nog eens op de moderne wereld, waarin we leven. Waarom is het zo noodzakelijk om ons te bezinnen op de verschillende vragen die het gebruik van de computer met zich meebrengt?

De wereld wordt steeds kleiner

Op 11 september 2001 boorde zich een tweetal vliegtuigen in twee wolkenkrabbers in de Verenigde Staten. Nog geen uur later waren veel mensen in Nederland op de hoogte van wat er was gebeurd. Duurde het vroeger dagen, zo niet weken voordat we een familiebericht uit een overzees gebiedsdeel vernamen, tegenwoordig bellen we tegen een gering bedrag met wie dan ook op welke plek van de wereld ook maar. Het is zelfs mogelijk om via een scherm de ander met wie we telefoneren te zien. Via de computer kunnen we informatie opvragen over boeken of andere zaken zonder dat

we achter het scherm merken dat deze informatie opgeslagen ligt in computers in Japan of Australië. De wereld wordt voor ons en onze kinderen als het ware kleiner.

Middel of Moloch?

De techniek neemt een overheersende plaats in de maatschappij in. Natuurlijk heeft de techniek ook zijn goede kanten: de afstandbediening voor een invalide is een welkom middel om de invalide man of vrouw minder afhankelijk te laten zijn van de verzorgende. Ook een chirurg heeft er baat bij dat hij een drie dimensionaal beeld van lichaam op het computerscherm kan bekijken of dat hij via de computer zelfs kan opereren op afstand. De medische wereld heeft dus veel voordeel van de ontwikkelingen van de moderne techniek. Toch lijkt de techniek een welhaast onbestuurbare grootheid te worden die het hele leven van de mens doortrekt. Een middel om het grote Babel te bouwen, dat we in ons natuurlijk hart allen wensen op te richten.

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

De mogelijkheden van de computer lijken onuitputtelijk. Ontwikkelingen op dit gebied gaan zo snel, dat

het inderdaad lijkt alsof niemand ze kan besturen. De hoeveelheid beschikbare informatie neemt razendsnel toe en is vlug toegankelijk, waar ook ter wereld. Met één druk op de knop is letterlijk de hele wereld binnen handbereik. Wat doen we eigenlijk met al die informatie? Goed en verkeerd gebruik liggen heel dicht bij elkaar. Op zich zijn ook hier weer goede zaken te noemen: een grote supermarkt in ons land kan dankzij een centraal computersysteem de schappen in de winkels elke dag vol houden, omdat men bij kan houden hoeveel van elk product er die dag is verkocht en hoeveel er dus aangevuld moet worden om de klanten de volgende dag geen nee te behoeven verkopen. Anderzijds kunnen met diezelfde computers ook reclames worden ontworpen die de grens van het fatsoenlijke en van Gods Woord overschrijden.

Veel en vluchtig

In het bovenstaande hebben we met een paar penstreken wat belangrijke kenmerken van de moderne samenleving op papier gezet die te maken hebben met ICT. Wat heeft dit echter met ons en onze kinderen te maken? We ademen als het ware de lucht van de tijd waarin we leven van minuut tot minuut in. Wij allen zijn kinderen van onze tijd. Wie wel eens gekeken heeft naar ouderen of kinderen die goed overweg kunnen met de computer, zal zich erover verbazen hoe snel zij met het apparaat werken of het nu gaat om het kind dat spelletjes speelt of de ouder die informatie zoekt. De concentratie wordt vluchtig en voor nadenken is er nauwelijks tijd. Informatie die met de computer kan worden opgeroepen, is vaak kort en reclametekstachtig opgebouwd. Als de lezer niet snel genoeg begrijpt waar het over gaat, is hij alweer op zoek naar het volgende. Zo is internet gebaseerd op het snel 'doorrollen' van de teksten. De teksten zijn onderling met elkaar verbonden op zo'n manier dat je heel snel van de ene naar de andere tekst kunt springen. Met een klik op de muis van de computer verschijnt er in korte tijd allerlei informatie op het scherm. Er lijkt geen eind aan te kunnen komen... Bij dit soort van computergebruiker lopen we het gevaar vluchtige mensen te worden.

Oppervlakkig

Onze kinderen wennen snel. Ze zijn heel handig in het gebruik van de computer of de mobiele telefoon. Voor hen is het gebruik van deze apparaten heel vanzelfsprekend. Hebben ze zelf nog in de gaten hoe oppervlakkig de informatie is die ze lezen of zelf verspreiden? Via de mobiele telefoon kunnen ze elkaar berichten (SMS-jes) toesturen. Bijvoorbeeld de volgende tekst:

*wer r u waar ben je ?
@pzzkrr bij de pizzakoerier
ru ok 2day hoe gaat het met je
vandaag?*

*:-)) heel goed
tnt tot de volgende keer
xje ik zie je*

Het niveau van dit soort berichten is vaak zeer alledaags en soms niet eens zinnig. Met boeken is dat anders. Door snel door een boek heen te bladeren, missen we gemakkelijk de kern van het boek en doet het ons niets. Een goed boek neemt ons in gedachten mee en moet begrepen worden. De schrijver van zo'n boek wil ons dingen doorgeven, waarover nagedacht moet worden. In deze zin staat woord tegenover beeld. Laten we daarom onze kinderen maar leren goede boeken te lezen. Het kan geen kwaad onze kinderen daaraan te laten gewennen. In onze gemeenten duren de preken immers ongeveer een uur. Het is goed als onze kinderen een luisterhouding hebben om tijdens de zondagse eredienst naar het Woord te luisteren. Het eeuwige Woord dat de ware rust kan geven in een vluchtige tijd.

Vrij

In onze tijd is de aloude leus 'geen God, geen meester' nog steeds actueel. Het zit in ons boze hart: we willen vrij zijn. De techniek van de

computer kan ons het gevoel geven alsof we alles kunnen. We zijn met onze mobiele telefoon altijd en overal bereikbaar. Als de mobiele telefoon uit staat, is er nog de voice-mail of de e-mail. Specialisten uit de Verenigde Staten kunnen vanuit satellieten de kleinste details van een stad in Afghanistan of Irak zien. Tot op de decimeter nauwkeurig. Vanachter ons bureau in Nederland kunnen we informatie opvragen die opgeslagen is in een bibliotheek in Nieuw-Zeeland. We kunnen op de computer zinnen intypen, die gelijktijdig door iemand in Zuid-Afrika worden beantwoord. Wat kunnen we al niet? Het verkeer, de gasaanvoer en de electriciteitsverdeling over Nederland, het wordt allemaal via computers geregeld. De menselijke betrokkenheid daarbij wordt steeds kleiner. We zouden nog door kunnen gaan. De vraag is inmiddels wel hoe afhankelijk we ons nog voelen. Het is daarom des te meer van belang om met elkaar na te gaan hoe we met de moderne media omgaan. Ongemerkt worden we gevormd door onze omgang met deze media. Is het altijd een vorming ten goede?

Slot

Bovenstaande punten zouden nog uitgebreid kunnen worden. Duidelijk is dat we in een bijzondere tijd leven, waar alles erop gericht is om de van God gelegde ordeningen te doorbreken. Samen met onze kinderen staan we hier middenin. Het mag onze bedde dan ook wel zijn of die God, Die de moderne mens probeert uit zijn leefwereld te verbannen, Zich (steeds weer) openbaren wil in ons persoonlijk leven en dat van onze kinderen.

Commissie Moderne Media

De nood is groot

Over een maand zal, zo de Heere wil, het curatorium weer bijeenkomen om die personen te horen die zich geroepen weten tot het ambt van herder en leraar. Gewichtige dagen voor het curatorium. Laten we de last die op hen ligt maar niet onderschatten. Laten we hen, als

predikanten, als gemeenten en als gemeenteleden toch opdragen in het gebed, of de Heere hen wijsheid wil schenken om de juiste beslissingen te nemen.

Gewichtige dagen zijn het ook voor de personen die zich hebben aangemeld. Wat kan de zaak op de zeef

liggen als de dag nadert dat ze zich moeten uitspreken voor het curatorium. Welk een bestrijdingen kunnen in het hart opkomen als in de curatorenzaal een afwijzend antwoord is vernomen. Laten we al die mannen die zich hebben aangemeld toch gedenken in het gebed, niet alleen hen die zijn toegelaten, maar niet minder hen die zijn afgewezen. Het zijn niet minder gewichtige dagen voor het geheel van ons kerkverband. Het doet ook de docenten goed dat velen door het hele land tijdens de curatorenendagen van harte meeleven en mee wensen te delen in de blijdschap die er mag zijn als er een student kan worden toegelaten.

Bewogen

Bij het gewicht van de curatoriumvergadering voor het geheel van onze gemeenten willen we nog wat stilstaan. We schreven boven dit artikel: een grote oogst. Bijbelvaste lezers zullen direct het verband leggen met Matthéüs 10:37-38, waar we de bekende woorden lezen: Toen zeide Hij tot Zijn discipelen: De oogst is wel groot, maar de arbeiders zijn weinige; bidt dan den Heere des oogstes, dat Hij arbeiders in Zijn oogst uitstote.

Een grote oogst. Dat mogen we wel zeggen. Vorig jaar steeg het ledental van onze gemeenten boven de 100.000. Hoe bezien we zo'n getal? Toen er een schare van 5000 mannen tot de Heere Jezus kwam, werd de Borg innerlijk met ontferming bewogen over hen, want zij waren als schapen die geen herder hebben (Mark 6:34). Dat mogen we elkaar toch wel afvragen, ook als predikanten: Wegen *alle* zielen die aan onze ambtelijke zorgen zijn toebetrouwd?

Een grote oogst. Maar ook weinige arbeiders. Het jaar 2003 lijkt nu al in het teken te staan van relatief veel emeritaataanvragen. Dat betekent dat de nood groter wordt. Natuurlijk moeten we beseffen dat getallen niet toereikend zijn om nood uit te drukken. Toch kunnen ze wel als illustratie dienen om de nood die er is toe te lichten. Voor dit doel willen we eens een vergelijking maken tussen de situatie in onze Gereformeerde Gemeenten van eind maart 2003 en van eind maart 1978, 25 jaar geleden dus.

Half april 2003 tellen de 155 gemeenten in totaal 52 dienstdoende

predikanten. Dat is vrijwel evenveel als 25 jaar geleden toen er 156 gemeenten waren met 53 predikanten. We kunnen dus zeggen dat de nood gelijk is gebleven? Toch niet! Op drie zaken willen we wijzen. Allereerst de gemiddelde leeftijd van de predikanten. Die lag in 1978 op 50 jaar. Dat is niet laag. Maar de gemiddelde leeftijd is in die 25 jaar gestaag gestegen tot 54 jaar. En dat terwijl er vorig jaar twee nog jonge kandidaten zijn bevestigd. Met andere woorden: het predikantenkorps 'vergrijs't'.

Grote gemeenten

Daar komt een volgend punt bij. Ons kerkverband telde in 1978 ruim 81.000 zielen. Met 53 predikanten was er gemiddeld genomen één predikant voor ruim 1500 leden en doopleden. In die 25 jaar zijn onze gemeenten in de breedte gegroeid; op dit moment zijn er ruim 101.000 leden en doopleden. Het aantal predikanten bleef, zoals we zagen, gelijk. Dat betekent wel dat er nu bijna 2000 zielen per predikant zijn. En dan spreken we uitsluitend over aantallen en niet over de toegenomen maatschappelijke zorg, over de complexere samenleving, over de slag om de jeugd die steeds intenser wordt.

Een derde en laatste punt willen we noemen. Opvallend binnen onze gemeenten is dat kleine gemeenten over het algemeen tamelijk stabiel blijven in hun ledental, licht groeien of iets achteruitgaan, maar dat juist een aantal grote gemeenten blijft groeien. Zo waren er in 1978 zeven gemeenten met meer dan 1500 zielen. Zij hadden allemaal een eigen predikant. In 2003 zijn er 19 gemeenten met meer dan 1500 zielen, waarvan er acht vacant zijn. Elke predikant die een gemeente van deze omvang dienen mag of gediend heeft, weet hoe groot de hoeveelheid werk is die dan op hem afkomt. Zonder consulentschappen heb je als predikant dan aan je gemeente de handen vol. Als zo'n gemeente vacant raakt, ontstaat er zonder meer een noodsituatie. Die is er dus nu in verschillende gemeenten, soms al verschillende jaren. We hoeven maar enkele namen te noemen: Kampen, Middelburg-Centrum, Hendrik-Ido-Ambacht, Rid-

derkerk en sinds kort Kootwijkerbroek.

Eén zaak mogen we, om een eerlijk beeld te schetsen, niet verzwijgen. Gaan we nog weer 25 jaar terug – we komen dan uit in 1953 –, dan zien we dat de nood toen nog groter was. Vóór de verdrietige scheuring in dat jaar telden onze gemeenten 26 predikanten op 147 gemeenten, daarna nog maar 20 op 133 gemeenten. De gemiddelde leeftijd lag toen overigens ook op 50 jaar. Na de scheuring stonden die 20 predikanten gemiddeld voor bijna 3000 leden en doopleden. De Heere heeft knechten willen uitstoten, maar nood bleef er. Tot op de dag van vandaag.

Gewillig

Een grote oogst, een grote nood. Hoe gaan we daarmee om? Bidt dan, sprak Christus tot Zijn discipelen (Matth. 9:38). Bidden. Dat is iets anders dan klagen over de kerkenraad die geen attest verstrekt, of klagen over het curatorium dat ook personen met een attest moet afwijzen. Dat is iets anders dan als predikant inwendig of in het openbaar moppen op de last van het ambt. Klagen en murmuren was het kenmerk van het volk Israël in de woestijn, het zijn de vruchten van een rechthetend bestaan.

Bidden. Daartoe roept Christus op. Dit aspect van de predikanten nood willen we van harte onder uw aandacht brengen. Bidden of de Heere arbeiders wil uitstoten. Leerzaam is altijd weer de kanttkening bij het woord uitstoten in Matth. 9:38. Het betekent volgens de kanttkenaren "uitzende, hun door de kracht Zijns Geestes gewillig en bekwaam gemaakt hebbende". Daar zien we als docenten van onze Theologische School naar uit, om zo, als de Heere het geeft, eind augustus studenten te mogen begroeten voor het nieuwe cursusjaar, die in zichzelf onbekwaam zijn, in zichzelf onbekeerd zijn, die onwillig waren, maar die zichzelf door de bediening van Gods Geest onvoorwaardelijk mochten stellen in de weg die God hen wees.

Bidt dan de Heere des oogstes. We geloven toch van harte dat Gods Geest onwederstandelijk werkt?

Klaaswaal, ds. G. J. van Aalst

Die zich aangordt...

Het is een opmerkelijk woord dat Achab, de koning van Israël uit het huis van Omri, meegaf aan de boden van Benhadad, koning van Syrië. We lezen het in 1 Koningen 20:11: 'Spreekt tot hem: die zich aangordt, beroeme zich niet, als die zich los maakt'.

Waarom opmerkelijk? Omdat het een zeer wijs woord is en Achab heeft gedurende zijn regering over Israël als een dwaas geregeerd. Het verval is in zijn tijd alleen maar erger geworden. Hoe duidelijk heeft hij zijn haat getoond tegen Gods getrouwe profeet Elia. Daarbij geholpen door zijn van afkomst heidense vrouw Izebel. Van deze vrouw zegt Gods Woord dat ze haar aangezicht blankette, met verschillende kleuren opgemaakt. Uiteindelijk spatte haar hele leven, het wereldse, ijdele, wellustige leven van Izebel als een zeepbel uit elkaar. Uit een raam gegooid door helpers van Jehu is haar opgetooide lichaam door de hoeven van paarden vertrapt en toen ze, nadat Jehu eerst een maaltijd gebruikt had, begraven moest worden, lag daar nog een hoopje beenderen, want de honden hadden aan haar vlees een maaltijd. Dat het zo zou gaan, was voorzegd door de Heere. Wat kunnen we daar veel uit leren.

Ten eerste wel dit: als we Zijn volk en knechten aanraken, dan raken we Gods oogappel aan, en hoe teer dat is, weet u wel van u eigen ogen. Maar ook dit: de afgodendienst loont niet. Wie God verlaat heeft smart op smart te vrezen. Jonge mensen, trek geen juk aan met een ongelovige, zegt Gods Woord. Zoek je wederhelpt onder de waarheid.

Maar nu die uitdrukking van koning Achab. Het was nogal eens een uitspraak van wijlen ds. De Gier op school. Als iemand wat overmoedig werd tijdens de studie, dan gebruikte hij ook dat woord: *die zich aangordt beroeme zich niet als die zich*

los maakt. Terwijl we deze woorden schrijven is het begin april. Het verloop van de oorlog in Irak gaat zich nu wat aftekenen. We liepen een paar dagen geleden uit de kerk naast een ouderling, die had het over de tijd na de oorlog, hoe dan Irak bestuurd moet worden. Ik weet ook niet altijd wat ik moet zeggen, maar ik antwoordde: 'Broeder, zo ver zijn we nog niet om wat te verdelen want het kan nog zo geheel anders verlopen, er is nog geen sprake van een nieuw bewind. Zo dat al op de weg van Amerika ligt om dat te bereiken.' Want het ligt niet zo eenvoudig. De mensen hier voelen dat ook wel zo aan. Er is diep in hun hart grote bezorgdheid, met name bij degenen die kinderen of kleinkinderen, man of vrouw daar hebben, in Koeweit of Irak of onderweg.

We dachten zo maar een paar regels te schrijven, want we weten dat u meeleeft. Deze afgelopen week zijn we in een opleidingskamp geweest waar 8000 militairen in steeds nieuw opgeroepen secties worden voorbereid voor uitzending. Daar was ook een lid van onze gemeente. We hebben iets gezien van dat militaire leven. In lange rijen staan de jonge mannen bepakt en bezakt gereed om voor die dag (het was zeven uur in de morgen) hun training te krijgen. Omdat we de persoon niet konden vinden, hielp een officier in een jeep ons en bracht ons in verschillende gebouwen. Je kon voelen dat er spanning is. Deze mensen hebben ook hun dierbaren die ze achter moeten laten. Het valt altijd weer op in Amerika, waar je ook bent, hoe beleefd en behulpzaam men is. Die officier bleef bij mij totdat we de persoon die we zochten, hadden gevonden.

Ik heb altijd wat preekjes bij me, de zogenaamde 'blue books'. Dat zijn de vertaalde preken van onze predikanten tot op vandaag, die hier veel in de leesdiensten gelezen worden.

En vergun me dat om te schrijven, we hebben met ons vele reizen een mooie gelegenheid voor evangelisatie, dus ik gaf de behulpzame officier zo'n boekje. 'k Zeg er meestal bij: 'Lees het en lees het opnieuw!' Hij nam het aan waar weer anderen bijstonden. We weten niet wat het uitwerkt. Doch hetgeen we daar zagen, gaf ons die morgen veel te overdenken. We waren om halfvijf uit Waupun in Wisconsin vertrokken naar het kamp. Daarvandaan nog weer vijf uur naar Rock Valley. We moesten denken aan wat Gods Woord zegt in Psalm 119:120: 'Het haar mijns vleses is te berge gerezen voor U, en ik heb gevreesd voor Uw oordelen.' Zullen deze jonge mensen, die zo uit hun gezin en maatschappelijke leven zijn opgeroepen als vee naar de slachtplaats geleid worden? Het is hier geen beroepsleger zozeer, maar voornamelijk degenen die zich daarvoor opgeven. Zij krijgen een begintraining van een half jaar en worden dan elke maand een paar dagen voor oefening opgeroepen en kunnen na een jaar voor twee, vier of meer jaren bijtekenen. Velen doen dat in hun jonge jaren, omdat dan de studiekosten aan hogere scholen door de regering worden vergoed. En nog wat meer voordelen daarbij. En nu worden ze met grote aantallen in verschillende staten samengebracht om de troepen in Irak te versterken.

We hebben nog een lid van de gemeente in het leger, moeder intussen, maar ze is ook al bijna twee maanden weg. We willen het nu maar besluiten. Het was maar om u wat te laten weten. De Heere heeft met alles zijn heilig doel. Konden we nog eens waarlijk in de schuld komen. Want, geliefden, het is toch om onze zonden. Ook de nationale zonden. Dan moet het beste van een land opgeofferd worden. Liggen er niet 6000 uit Nederland in Indië begraven? En voor hoevelen zal het sterven worden in deze oorlog?

In één van die gebouwen stonden militairen zomaar stil te kijken naar een man in het zwart. Ik keek ze ook even aan en zei: 'Jongens, mocht de Heere jullie zegenen'. Waarom moest ik daar zijn? God bestuurt alles, ze weten over het algemeen wel wat de waarheid is. Weten wij het? Ja, wij hebben wel de geschriften, we hebben Gods Woord, maar wat weten we ervan voor onze koste-

lijke ziel? In een burgeroorlog in Amerika van 1861 tot 1865, met als inzet om de slaven vrij te krijgen in de zuidelijke staten, werd eens aan president Abraham Lincoln gevraagd of hij geloven mocht dat God aan zijn zijde was. Hij antwoordde: 'Daar hoop ik op, maar het voornaamste is niet of God aan mijn

kant is, maar dat ik aan Zijn kant ben'. En daar mocht de Heere ook de huidige president in willen onderwijzen. Ja, dat hebben we allen nodig. Zelfs onder de oordelen hebben we dan de beste plaats.

Van harte gegroet,
Rock Valley, ds. G.M. de Leeuw.

Isaac da Costa (1798-1860)

Strijder in de volle wapenrusting Gods

(5) Bezwaren

Zo onvoorwaardelijk Da Costa's keuze voor het Christendom was geweest, zo ondubbelzinnig was ook zijn stellingname tegen de gedeeltelijk zelfgenoegzame, gedeeltelijk revolutionaire geest van de tijd. In zijn aan Bilderdijk ontleende strijdlustigheid trachtte deze hem overigens te temperen. Na zijn discipel geweest te hebben op diens "bestemming" voegde hij eraan toe: 'Alleen, mijn lieve Vriend, wees bedacht, van niet opeens te veel te willen doen, maar vooral den geest der Waarheid tijd van werken te laten (...) Het planten behoort aan hem, die de wasdom kan geven en 't wortelen hangt aan ons niet.'

Op 7 augustus 1823 verscheen Da Costa's geruchtmakende geschrift met de alarmerende titel *Bezwaren tegen den geest der eeuw*. De aanleiding tot het schrijven en publiceren van de genoemde *Bezwaren* werd voornamelijk gevormd door de gebeurtenissen, die verband hielden met het vierde eeuwfeest van de uitvinding van de boekdrukkunst. Hoewel de oosterburen voor deze uitvinding Johannes Gutenberg claimden, stond het voor onze toenmalige landgenoten vast dat Laurens Janszoon Koster te Haarlem deze eer diende toe te komen. In de loop van het jaar 1823 werd te Haarlem dit doorluchte feit feestelijk herdacht. Onder kanongedaver werd een gedenkzuil onthuld, terwijl de hiermee gepaarde volksspelen door vuurwerk en illuminaties werden opgeluisterd.

Het hoogtepunt van de herdenking

bestond hierbij in het optreden van de welbespraakte kanselredenaar J.H. van der Palm. Op 10 juli hield hij in de grote St. Bavo een feestrede voor een talrijk en aandachtig gehoor. Het was één lofzang op het 'licht der kennis', dat dankzij de boekdrukkunst in de wereld was opgegaan. Ook de gevierde dichter H.F. Tollens liet zich bij in woord en geschrift bij deze gelegenheid niet onbetuigd, terwijl de blinde dichteres Petronella Moens geestdriftig zong:

Neêrland juich, in Haarlems beemden

Ging voor eigen kroost en vreemden

De Uchtend der Verlichting op...

Da Costa luchtte zijn geprangd gemoed in een brief aan Bilderdijk over 'de heidensche plechtigheid ter eere van Koster' en sprak in dit verband tevens van de 'verfoeilijke afgoderij' waaraan Van der Palm zich schuldig had gemaakt. De dichter zelf koesterde overigens niet de minste begeerte om aan de Koster-herdenking deel te nemen. Hij zei: 'Er zijn te Leiden al gekken genoeg en zelfs meer dan ik lust heb om bij elkander te zien.'

Vormden de Kosterfeesten slechts de directe aanleiding tot Da Costa's protest, de feitelijke oorzaak lag dieper. Reeds op de dag na het verschijnen, op 8 augustus, had hij aan Willem van Hogendorp geschreven: 'Ik ben bezig aan een werkje in proza tegen de schijnverlichting der 19^e eeuw.' Het kostte hem veel inwendige strijd en een en ander ging niet zonder aanvechting en zelfonderzoek gepaard. Hij meende de inspraak van zijn geweten met

deze uitgave te volgen en had God gebeden dat deze verhinderd mocht worden indien deze zaak niet was naar Zijn wil. Zou hij sterk genoeg zijn de komende verguizing te dragen? De schrijver gevoelde dat hij in eigen hart geen aanleiding vond zich te verheffen boven zijn tijdgenoten. Hij noteerde: 'Ik heb de Bezwaren tegen den geest der eeuw inderdaad tegen mij zelf geschreven.'

Da Costa's boezemvriend Willem de Clercq had zich aanvankelijk zeer bezwaard gevoeld bij de aankondiging van de *Bezwaren*. Deze begaafde jongeman, die afkomstig was uit een liberaal Doopsgezind milieu, was beslist geen strijdersfiguur. Toen zijn dienstbode hem 'met de complimenten van mijnheer da Costa' het bewuste boekje overhandigde, was het hem alsof de bliksem insloeg. Hij wilde zijn vriend echter niet verloochenen en bad God om moed en kracht. Wat de irenische De Clercq tegen de borst stuitte, was vooral de felheid van toon en argumentatie. Toen de inhoud van dit werkje in ruimer kring bekend werd, kreeg hij van alle zijden te horen: 'Hoe iemand met gezonde hersenen zoo iets kan schrijven!' Hoewel de vriendschap enige tijd onder spanning kwam te verkeren, voelde hij toch bewondering voor zijn vriend. 'Vreest niet,' zo schreef deze hem, 'want die bij ons zijn, zijn meer dan die bij hen zijn.'

Duisternis en licht

Het motto van Da Costa's appèl was ontleend aan de op het titelblad afgedrukte tekst: 'Wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, *der duisternis dezer eeuw*, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. (Efeze 6:12).' In een tiental beknopte hoofdstukjes, elk van een opschrift voorzien, vat Da Costa zijn bezwaren tegen de tijdgeest samen. De schrijver behandelt in dit verband zijn principiële bezwaren tegen allerlei verontrustende ontwikkelingen op het gebied van kerk en staat, school en maatschappij. Het zou ons te ver voeren hier gedetailleerd op allerlei door hem genoemde zaken in te gaan. Wij kunnen volstaan met een verwijzing naar de door drs. K.

Exalto bewerkte uitgave van de *Bezwaren*, waarvan de inhoud door hem in hedendaags Nederlands, vergezeld van een Woord Vooraf, is overgezet. Het is in 1974 bij Uigeverij Tolle Lege te Bleiswijk verschenen.

Hoe somber en uitzichtloos Da Costa de verschijnselen van zijn tijd ook registreert, het slothoofdstuk "Besluit" eindigt echter niet in mineur. Dit blijkt reeds uit de aanhef: 'Maar uit deze duisternis zal wederom licht tevoorschijn komen. Gelovige christenen, het Woord des Heeren verzekert het ons!' De schrijver herinnert zijn lezers aan de diepe ellende en drukkende slavernij waaruit de Heere het volk van Israël in Egypte heeft verlost. Hij wijst op de afgoderij en het bijgeloof van Rome, waaruit de God der vaderen ons volk heeft verlost toen het heerlijke licht der Hervorming doorbrak. Zou God ook in deze tijd nog geen wonderen van genade kunnen verheerlijken? 'Reeds zijn aan verschillende kanten de kiemen zichtbaar van een betere tijd, van een tijd van herstel en hereniging, van een tijd van geloof en liefde en onderwerping aan de machten van God, van een tijd, waarin het Jodendom zal erkennen dat Jezus is de Christus en de roomse wereld zal belijden, dat Hij alleen door Zijn Heilige Geest het Hoofd is van de algemene christelijke kerk.' De schrijver ziet het aantal bekeringen tot het waarachtig christendom zich vermenigvuldigen, zowel uit de Joden als uit de heidenen. 'De hand van de Almachtige bereidt dat grote werk in stilte voor.' Laat ons daarom niet door menselijke ontwerpen en verenigingen Gods werk trachten te verbeteren.' Maar laten wij afwachten, laten wij vertrouwen, laten wij bidden, laten wij waken, laten wij onze dagelijkse plicht vervullen, ieder in de betrekking waarin hem de Voorzienigheid geplaatst heeft.'

Bewogen oproep

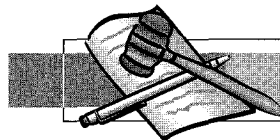
Da Costa eindigt zijn manifest met een bewogen oproep tot de *Vorsten* om zich in alles als christenen te openbaren en als voedsterheren te handelen jegens Christus' kerk. Hij spreekt de *staatslieden* aan om met de voorzichtigheid der slangen en de oprechtheid der duiven de ware religie te handhaven. Hij herinnert

de *krijgslieden* om, met het voorbeeld van Jozua, Gideon en David voor ogen, getrouw te zijn aan hun overheden en niet het oor te lenen aan volksverleiders. Hij doet ook een dringend beroep op de *leraars der jeugd* en wekt hen op terug te keren van 'de weg waarop de verderflijke Tijdgeest het onderwijs heengevoerd en voortgesleept heeft.' Hij spreekt tenslotte ook de *dienaren van Gods heilig Woord* aan om het Evangelie op de rechte wijze te verkondigen en betuigt: 'Wat is voor u de wijsheid der eeuw of de wijsheid van de natuurlijke mens? Dwaasheid, ijdelheid, verdoemenis! Gij noch wij behoeven iets te weten dan Jezus Christus en Dien gekruisigd!' In zijn laatste woorden doet de schrijver nog een dringend appèl

op alle lezers van zijn *Bezwaren*: 'En wij allen, laten wij christenen zijn! Bidden wij daartoe om geloof, om liefde, om nederigheid, om zelfverloochening, om heiliging, om ijver, om moed, om standvastigheid, om vertrouwen, om de Heilige Geest!' Ook de schrijver zelf heeft dit gebed wel in het bijzonder nodig gehad. Hij had zich in de strekking van de tekst, die aan de profetie van Nahum was ontleend en waarmee hij zijn bezwaarschrift besluit, niet vergist. 'De verstrooier trekt tegen uw aangezicht op, bewaar de vesting; bezichtig de weg, sterk de lenden, versterk de kracht zeer.'

(wordt vervolgd)

Barneveld, W. van der Zwaag.

Kerknieuws

Beroepen:

te Benthuizen:
ds. C. Hogchem te Barneveld.
te Lisse: ds. W. Visscher te Amersfoort;
te Spijkenisse i.c.m. Hoogvliet:
ds. R. Kattenberg te Arnhem;
te Vlissingen:
ds. C.G. Vreugdenhil te Groningen.

Bedankt:

voor Tricht-Geldermalsen:
ds. M. Karens te Werkendam;
voor Utrecht:
ds. Schipper te 's-Gravenpolder.

CLASSIS DORDRECHT

D.V. maandag 5 mei zal er een ambtsdragersconferentie gehouden worden. Ds. G.J. van Aalst hoopt dan een inleiding te verzorgen. Aan de hand van de publicatie van de Generale Synode 'Louter genade' zullen de thema's verbond, beloften en prediking behandeld worden. De conferentie wordt gehouden in de grote zaal van de Julianakerk te Dordrecht, Mauritsweg/hoek Krispijnseweg en begint om 19.30 uur.

KERKELIJK JAARBOEK Krimpen aan den IJssel

De regeling van predikbeurten wordt verzorgd door ouderling A. Kalkman, Weteringsingel 1a, 2921 BA Krimpen, tel. 0180-550135

Nieuw-Beijerland

Het adres van de scriba is thans: Kievitstraat 5, 3265 CB Piershil, tel. en fax ongewijzigd.

Verslag van het afscheid van ds. P. Blok van de gemeente Kootwijkerbroek

Deez'aard is hecht door Uwe hand bereid, haar stand blijft vast, al wiss'len haar tonelen. Deze toepasselijke woorden klonken massaal op aan het begin van de dienst die in Kootwijkerbroek op donderdag 20 maart 2003 werd gehouden. Op die onvergetelijke dag nam haar 82-jarige herder en leraar ds. P. Blok afscheid van de gemeente, nadat de classis Barneveld in haar vergadering van 30 maart 2003 hem na bijna 44 dienstjaren op de meest eervolle wijze emeritaat had verleend. Tijdens de afscheidsdienst was het kerkgebouw ongekend vol: vanuit het hele land waren belangstellenden aanwezig om het afscheid van de dominee van zijn gemeente bij te wonen.

De tekst voor de afscheidsdienst was Efeze 3 : 14 en 15. "Om deze oorzaak buig ik mijn knieën tot den Vader van onzen Heere Jezus Christus, uit Welken al het geslacht in de hemelen en op de aarde genaamd wordt." Het thema voor de prediking was: "Een apostolische voorbede om de gemeenschap met Christus." Deze beoogt Gods heerlijkheid (1) en aanvaardt Gods soevereiniteit (2).

In de stille verborgen omgang met God heeft Paulus de gemeente van Efeze aan God opgedragen. Het waren mensen, die van nature waren zonder God, hoewel het een stad vol godsdienst was. Naar het eeuwige voornemen Gods heeft God de apostel naar Efeze gestuurd. Die prediking is niet ijdel geweest. 'En u heeft Hij mede levend gemaakt, daar gij dood waart in de

zonde en misdaden.' Het stempel van zijn apostelschap lag in de gemeente van Efeze. Lig dat ook onder u, gemeente van Kootwijkerbroek, na een prediking van meer dan zestien jaren?

Die gemeente werd door God op het hart van de apostel gebonden, ook al werd hij reeds twee jaar op grote afstand gevangen gehouden. De loutering van de ambtelijke dienst werd de gemeente tot zegen. De gelegde banden waren uit God en bleven daarom en werden ook onderhouden. De apostel vreesde voor de toekomst van de gemeente, vanwege de machten en krachten die zich openbaarden, in leer en leven, in het loslaten van de eenvoudige leidingen die God met Zijn gemeente houdt. Om deze oorzaak buig ik mijn knieën. God had de zaak opgebonden. Hij buigt zijn knieën voor de God en Vader van onze Heere Jezus Christus. Er was sprake van een doorleefde geloofsgemeenschap. Die geloofsgemeenschap bestond van nature niet; dat hebben we u zestien jaren voorgehouden. Er was sprake van een bewust kinschap. Alleen in de gemeenschap van Christus wordt het Vaderschap doorleefd. Zij hadden ontvangen de Geest der aanneming tot kinderen, door dewelke wij roepen Abba Vader. Op die grond bracht hij de gemeente tot God. Gemeente, dan kunt u mij wel kwijtraken. Dan is de zaak van de gemeente een zaak Gods. Daar ligt het wel goed. Zo mag ik u loslaten. 'k Heb vanmorgen eenvoudig gezegd: "Heere, U gaf me de gemeente. Alstublieft." Hij memoreerde hoe zijn hart in 1959 door de Heere geneigd was om het beroep naar Dirksland aan te nemen met versregels van Psalm 33 in de oude berijming: "De voorzichtigheid des Heeren doet Zijn voornemen vast bestaan; dat Hij eens besluit 't Zijner ere zal zonder hindering voortgaan." Bij die woorden was de dominee bij het ontwaken die morgen bepaald. Hij noemde het de fluisteringen van het eeuwige Woord in de ziel. Dan ontvangt de ziel in stilheid overgave aan de levende God. Dan wordt het waar: Mijn ziel is immers stil tot God. De opbouw van Gods gemeente is belangrijker dan de dienaren des Woords, hoe rijk de banden ook zijn die gelegd zijn en bij een afscheid zoveel te meer gevoeld worden.

De soevereiniteit is een bron van ongehooflijke troost, zo vervolgde de prediker in zijn tweede gedachte. De gehele gemeente uit alle tijden en eeuwen die Johannes voor de troon zag, heeft haar bron en oorzaak in God. De zaak van Gods kinderen zal voortgang hebben. De oorzaak van de zaligheid is uit Hem. De scheiding van de rechtvaardigen en de goddelozen komt hier openbaar. Het nauwe leven der rechtvaardigen is onderscheiden van het leven der goddelozen. Een derde weg is er niet. Hij, Die bij de Kedron Zijn knieën boog, en sprak: "Vader, Ik heb voleindigd het werk dat Gij Mij gegeven hebt om te doen," sprak ook: "Zij waren Uwe, en Gij hebt ze Mij gege-

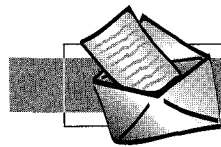
ven." In Dordt (1618-1619) hebben ze de trouw Gods geleerd. Wat zijn oorsprong in God heeft, moet zalig worden. Die God trok uit alle machten en krachten die zich tegen God stelden. Dat is het wonder van het zalig worden. Daartoe buig ik mijn knieën. Wat de toekomst zal brengen? De grond van de zaligheid ligt niet in Paulus of Apollos maar in God Die de wasdom geeft. Dan mag de apostel gewillig een stapje terug doen. Hij moet wassen, en ik minder worden. Net zo lang tot we niets zijn, want wie meent iets te zijn, daar hij niets is, die bedriegt zichzelf. Wat onder dat zegel der verkiezing ligt, ligt zo eeuwig vast.

Na de prediking volgden de gebruikelijke toespraken. Zo sprak de scheidende predikant die 22 jaar lid van het curatorium was, tot de studenten van de theologische school: "Het is een les, dat je met steeds minder naar de preekstoel moet." Tot de gemeente sprak hij over de bijzondere wijze waarop hij haar ruim zestien jaar geleden kreeg met de woorden: "Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden." Hij memoreerde het overlijden van zes catechisanten, twee verdronken kinderen, negen overleden baby's en drie ontvallen ambtsdragers. Tot de kerkenraad sprak hij: "Waar liefde woont, gebiedt de

HEERE de zegen."

Burgemeester Burgering van Barneveld hield een ontroerende toespraak, waarin hij memoreerde wat opoe Ruit op haar sterfbed tegen de jonge predikant zei: "Mijn jongen, jij ligt voor rekening van je Koning." Ds. L. Blok, neef van de scheidende dienaar des Woords, sprak hem hartelijk toe namens de classis en de PS, sprak zijn waardering uit voor alle adviezen en memoreerde dat de classis Barneveld, ondanks de aanwezigheid van een groot aantal predikanten, ds. P. Blok benoemde tot haar adviseur. Van warme collegialiteit getuigde de toespraak van de hervormde predikant ds. J. Niesing. Hij sprak onder meer over de verbondenheid die in bijzondere mate was ervaren tijdens de ingrijpende MKZ-crisis van 2001. Tenslotte sprak de nestor van de kerkenraad ouderling J.J. van den Brink liefdevol de scheidende herder en leraar toe. "De Heere heeft voor alles gezorgd," zo was de kern van zijn afscheidswaard. De gemeente zong daarop haar geliefde leraar Psalm 20:1 toe. Aan het einde van de indrukwekkende dienst sprak de dominee voor de laatste maal als eigen herder en leraar der gemeente de zegen over haar uit.

C. Dubbeld, scriba

Berichten

ZENDINGSVOND TE ZEIST

Op D.V. 1 mei aanvang 19.30 uur hoopt student J.M.D. de Heer een zendingsskerkdienst te houden. Een ieder is hartelijk welkom.

VOORJAARSLEDENVERGADERING HELPENDE HANDEN

Helpende handen, Vereniging Gehandicaptenzorg van de Gereformeerde Gemeenten, belegt D.V. zaterdag 10 mei van 10.15-15.30 uur haar voorjaarsvergadering.

Dertig jaar geleden werd Helpende Handen opgericht door ouders van mensen met een handicap. Deze ouders maakten zich grote zorgen om de ontwikkelingen die zich voordeden in inrichtingen, waar hun kinderen woonden. Een belangrijk aspect was, en is nog steeds, de onderlinge contacten tussen de ouders. Blijvend is de zorg voor de grootste zorg: de noodzaak van Bijbels onderwijs thuis en door middel van catechese en kerkdiensten voor mensen met een verstandelijke handicap. De ledenvergadering staat in het teken van het 30-jarig bestaan. Het thema is: Zorg om de zorg.

Leden van Helpende Handen ontvingen voor deze bijeenkomst een persoonlijke

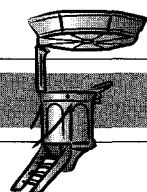
uitnodiging maar ook andere belangstellenden kunnen zich aanmelden bij het Landelijk Bureau, tel. (0348)489970.

telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand?..?
Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:
- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

Predikbeurten

ZONDAG 27 APRIL 2003

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Neele en 14.30 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Aalst 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. Melis; Almelo 10.00 en 15.00 uur stud. De Heer; Alphen a/d Rijn 16.00 uur ds. Paul; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Amsterdam-Noord 19.15 uur ds. J. Beens; Andijk 19.00 uur ds. Van Boven (openb. bel.); Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Arnhem 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Schreuder; Benthuizen 19.00 uur ds. Golverdingen (openb.bel.); Berkenwoude 9.45 uur ds. Paul; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Den Helder 10.00 en 17.00 uur ds. Boogaard; Deventer 18.30 uur ds. Kleppe; Dinteloord 18.30 uur stud. Terlouw; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 11.15 uur leesdienst en 15.30 uur ds. Schreuder (Meestersstraat 2); Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Drachten 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Emmeloord 9.30 uur ds. Vreugdenhil (openb. bel.) en 19.15 uur ds. Van der Net; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur ds. Van Boven; Enter 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Mouw; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Tuinier; Groningen 10.00 uur leesdienst en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Haarlem 10.00 en 16.00 uur ds. J. Beens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 15.00 uur stud. Bakker; Hilversum 10.00 en 16.00 uur ds. F. Mulder; Hoofddorp 9.30 en 15.00 uur stud. G. Beens; Hoogvliet 16.30 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Gunst; Kamperland 10.00 uur ds. W. Harinck en 15.00 uur ds. Visscher; Kapelle-Biezelinge 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur stud. G. Beens; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds.

Hogchem; Kortgene 14.30 uur ds. Moens; Krabbendijke 10.00 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Meeuwen 15.00 uur ds. P. Mulder; Meliskerke 19.00 uur ds. Van Aalst; Melissant 15.00 uur ds. Van Gelder; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. Meeuse en 14.30 uur ds. Schot; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Mijdrecht 10.00 en 19.00 uur ds. Mondria; Moerkapelle 19.00 uur ds. Clements; Naaldwijk 19.00 uur ds. Tuinier; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 uur ds. Hakvoort; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. Mondria; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Kleppe; Oostburg 10.00 uur stud. G. Pater; Oosterend-Texel 11.15 en 16.30 uur (in de Ned. Herv. Kerk); Oosterland 14.30 uur ds. Brugge; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 18.30 uur ds. Van Gelder; Oudemirdum 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Poederoyen 14.30 uur ds. J. de Pater; Poortugaal 15.00 uur ds. J. Karels; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. Van Krimpen; Rhenen 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk 9.30 en 16.00 uur ds. De Jongste; Ridderkerk-Slikkerveer 18.00 uur ds. W.J. Karels; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur (H.D.) ds. Mol en 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Rijssen-Zuid 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rotterdam-Centrum 18.30 uur ds. Veenendaal; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. Veenendaal; Rotterdam-Zuid 10.00 uur ds. Baaijens en 18.30 uur ds. De Jongste; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Scheveningen 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Sint Annaland 14.30 uur ds. Van Krimpen; Sint Philipsland 9.30 en 15.00 uur stud. Terlouw; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. Verweij; Sprang Capelle 17.30 uur ds. Melis; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Van Dijk; Utrecht 19.15 uur ds. Sonneveld; Veen 9.30 en 18.00 uur lees-

dienst; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 19.00 uur ds. Silfhout; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Van Aalst; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wemeldinge 15.00 uur ds. Schipper; Werkendam 11.15 en 18.30 uur leesdienst (in de Geref. Kerk); Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Schot; Westzaan 10.00 uur ds. Bac; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Tanis en 18.30 uur ds. Hakvoort; Yerseke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Van der Poel; Zaandam 19.00 uur ds. F. Mulder; Zeist 10.00 en 18.30 uur (H.D.) ds. Van Eekeveld; Zoetermeer 19.00 uur ds. Driessen; Zwijndrecht 18.30 uur stud. Bakker; Zwolle 19.30 uur ds. Van Dieren.

DINSDAG 29 APRIL 2003

Brakel 19.30 uur ds. Hakvoort; Dirksland 19.30 uur ds. Neele; Doetinchem 19.30 uur stud. G. Beens; Enter 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Haarlem 19.30 uur ds. Van Krimpen; Melissant 19.30 uur ds. Verweij; Middelburg-Centrum 19.30 ds. Hogchem; Naaldwijk 19.45 uur ds. J. Beens; Ouddorp 19.30 uur ds. Brugge; Poortugaal 19.30 uur ds. Tanis; Ridderkerk 19.30 uur ds. J. Karels; Stolwijk 19.30 uur stud. Bakker; Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbellezing); Vlaardingen 19.30 uur ds. Melis; Westzaan 19.30 uur ds. Vermeij.

WOENSDAG 30 APRIL 2003

Oostvoorne 19.30 uur ds. Hakvoort.

DONDERDAG 1 MEI 2003

's-Gravenzande 19.45 uur ds. Van Gelder; Hoofddorp 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Kampen 19.30 uur ds. Silfhout; Klaaswaal 14.30 uur ds. Van Aalst (huw. bev.); Nunspeet 19.30 uur ds. Van Krimpen; Oosterland 19.30 uur ds. Sonneveld; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Schipper; Scherpenzeel 19.30 uur stud. G. Pater; Sint Annaland 19.30 uur ds. Van der Net; Westkapelle 19.30 uur ds. Verweij; Zeist 19.30 uur stud. De Heer (zendingsdienst).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar: Diensten zondag 27 april a.s. om 10.00 uur evangelist G. Baan en 17.00 uur evangelist J. Krijgsman.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de

Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Bijbelcursussen elke dinsdag vanaf 18.30 uur.
Dagje Amsterdam? Kom dan ook eens naar Simon de Looier. Hartelijk welkom op dinsdag t/m zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barreelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaart.
U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Vakantie! Heerlijk genieten? ontdek Nrd Nederl. U bent er "uit" en "thuis" in een stacaravan van fam. v.d. Sluis, in Bakkeveen (in de Friese Wouden 15 km van Drachten) of op de eilanden Ameland of Terschelling! Er zijn nog enkele weken vrij voor 4/7 en tevens vrij na 15/8. Huur niet duur! v.a. € 125,- p.w. Incl. 0512-516096.

Advertenties

Geluid zoals het hoort!

**Professionele geluidsinstallaties
Professionele cd producties
Ringleiding/Inbelsystemen**

internet: www.vangelderelektronica.nl
email: vge@vangelderelektronica.nl
tel: 0592 415 509

Op de Veluwe t.h. vak. huisje van 2 tot 6 pers. vanaf € 135,- p.w. tel. 0180-517801

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Voor een paar dagen of langer, gezelligheid en sfeer, **pension 'De Peel'**, gelegen in de mooie **Betuwe**, waar het gewoon goed is, Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren, tel. 0488-481687

VAKANTIE VERBLIJF CANADA

Slaap-plaatsen voor vier tot zes personen, airco en dichtbij Norwich Ontario. Voor meer informatie tel. 001519 879-6878 Fax 001519 879-6319

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuijper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

Tekort aan leerkrachten in het Reformatorisch onderwijs in Canada, een grote zorg.

De Calvin Christian School is een priveschool met ongeveer 640 leerlingen (basis- en voortgezet onderwijs) die uitgaat van de Gereformeerde Gemeenten in Lethbridge, Alberta, Canada.

Vanwege interne groei en vertrek van enkele leerkrachten is de Calvin Christian School op zoek naar

leerkrachten

die in deze nood willen voorzien en het Reformatorisch onderwijs in Canada willen steunen. De vacatures gelden zowel voor de basisschool (onderbouw, middenbouw en bovenbouw) als voor het voortgezet onderwijs.

Leerkrachten en Pabo studenten die geïnteresseerd zijn kunnen schrijven of faxen naar de secretaris van het schoolbestuur; Mr. Clarence Visser, Box 205, Stirling, Alberta, Canada, TOK 2EO Phone: 01 403 756 3354 Fax: 01 403 756 3374.

Voor verdere informatie kunt u bellen naar de kontaktpersoon in Nederland: Dhr. J. de Wilde, tel. 0182-613257

Voor allerlei vragen, email direkt naar een leerkracht die ook via een advertentie in Nederland op de Calvin Christian School les is gaan geven:

henk@telusplanet.net, fax 01 403 553 3256

of email directeur William Grisnich: office@ccschool.ca, fax 01 403 381 4241

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
- Geen crematies;
- Opbaren met kistkoeling in het sterfhuys of in de voor u bekende aula's;
- Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden, ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.

AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giesseendam
Tel. 0184-611154

Te huur in Zuna bij Rijssen Luxe vac. bungalows v.a.g.v. o.a. eigen wasmachine en magnetron. Prachtige omgeving voor de fiets en wandeltochten! en dicht bij viswater. 55+ extra korting buiten schoolvakantie. Bel voor gratis folder. Of kijk op www.christelijkvakantiesite.nl Vak. oord. Holsappel. Tel/Fax 0548-512790

Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30

3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

Voor info bel:
0416-692787
of
0184-630180

Reformatische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Begrafenisverzorging Kina

Begrafenissen in Capelle a/d IJssel e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12. Wij verzorgen geen crematies.

CANADA BEZOEKERS.

Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel 001-519-424-9949

GELUIDSINSTALLATIES
KERKTELEFONIE
RINGLEIDING

Voor ieder oor een zuiver geluid!

Tevens uw leverancier voor:

- ✓ BRANDMELDINGSINSTALLATIES
- ✓ ONTRUIMINGSINSTALLATIES
- ✓ BEVEILIGINGSSYSTEMEN
- ✓ TELEFONIE
- ✓ KLUIZEN

Bijdorplein 9-11
2992 LB BARENDRECHT
Telefoon 0180 - 621000
Fax 0180 - 615000

Galvanweg 10b
8071 SC NUNSPEET
Telefoon 0541 - 271000
Fax 0541 - 271010

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begrafenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
500 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.

Of wordt zelf RST Zorgverlener! Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

BIJBELSE HULPVERLENING

CHINA

Diamantweg 47, 3817 GH AMERSFOORT

Tel. 033-461 9922.

www.chinachristianbooks.org

Maak uw gift over op bankrekening:

3473.76.029

Watson, Kersten, Calvijn, Bunyan, Ryle,

MacCheyne, Edwards, etc.

Ruim 6 jaar mogen we massaal goede, geref.

werken verspreiden onder Chinese huigemeenten. Belijdenisgeschriften, (kinder)bijbels, bijbelverklaringen. De vraag ernaar is groot. De blijdschap nog groter! De schatten der Reformatie nu ook voor China! Gunt u het hen in handen?